

گروس عبدالملکیان

هیچ چیز مثل مرگ تازه نیست

با همکاری سی و شش عکاس برجسته‌ی ایرانی
به اهتمام نازنین طباطبایی

سرساڤه: عباالملكيان، ځروس، ١٣٥٩
عنوان و نام پديدآور: هيچ چيز مثل مرگ تازه نيست / گزيده اشعار ځروس عباالملكيان؛ انتخاب عكس نازنين طباطبايي
مشخصات نشر: تهران، زاوش، ١٣٩١
مشخصات ظاهري: ١١٠ صفحه
شابك: ٩٧٨-٦٠٠-٦٨٤٦-١٨-٧
وضعيت فهرستنويسي: فيفا
موضوع: شعر فارسي -- قرن ١٤
رده بندي كنځره: ٩١٣٩١ هـ-٤٤٨٨٦ ب / PRIA١٤٨
رده بندي ديويي: ٨١٦٢ / ٨
شماره ي كتاب شناسي ملي: ٣٠٤٦٠١١

هيچ چيز مثل مرگ تازه نيست

ځروس عباالملكيان
با همكاري سي و شش عكاس برجسته ي ايراني
به اهتمام نازنين طباطبايي

طراحي گرافيڪ: پډرام حربي
چاپ: قدس
تيراژ: ١٥٠٠ نسخه
چاپ اول: بهار ١٣٩٢، تهران
١٤٠٠ تومان
شابك: ٩٧٨-٦٠٠-٦٨٤٦-١٨-٧

حق چاپ و انتشار محفوظ و مخصوص انتشارات زاوش است.

دفتر مركزي نشر زاوش: اكباتان، فاز ١، بازارچه ي ٧، پلاك ١٣، تلفن: ٤٤٦٥٠٢٧٩

پیش‌گفتار

در توصیف ماهیت شعر عبارتی هست که می‌گوید: «اگر جهان از انفجار نقطه‌ای به وجود آمده باشد، آن‌گاه شعر در متعالی‌ترین حالتش فشرده‌ترین دوباره‌ی جهان در آن نقطه است.» شاید مهم‌ترین مؤلفه‌ای که در این عبارت مدنظر قرار گرفته، فشرده‌گی در بیان اتفاقی است که در نهایت به ایجاد وضعیت فرابرنده^۱ در اثر هنری منجر می‌شود. یعنی مخاطب مآلاً با متنی مواجه می‌شود که بسیار گسترده‌تر از متن تألیف‌شده است. طبیعتاً درباره‌ی عکس نیز وضعیت به همین منوال است؛ و هر تصویر با سپیدخوانی‌های شکل گرفته در اطرافش از کادر بسته‌ی خود بیرون می‌زند و جهانی گسترده‌تر را روبه‌روی مخاطب قرار می‌دهد. لسیگ^۲ در نظریه‌ی شعر و نقاشی به تفاوت پتانسیل توصیفی زبان در این دو گونه‌ی هنری اشاره کرده است. اشاره‌ای به این مقوله که در یک نقاشی (در این جا بخوانید عکس) به دلیل محدودیت متن تألیفی، هنرمند غالباً نقطه‌ای اوج و فراز یک درام، یا بهتر است بگوییم باردارترین لحظه، را به تصویر می‌کشد. اما شعر با توجه به موقعیت عمل در فرم، پتانسیل وصفی گسترده‌تری دارد.

به هر طریق در هر دو گونه، تردیدی در ایجاد موقعیت استعاری و خلق وضعیت فرابرنده نیست. بنابراین فراتر از هر اثر (شعر یا عکس)، همواره با هاله‌هایی اطراف آن مواجه‌ایم.

در این کتاب، که با چیدمان یک‌به‌یک متن و تصویر طراحی شده است، سعی بر آن بوده تا همپوشانی و اشتراک در حجمی از هاله‌ها و سپیدخوانی‌های اطراف دو اثر پدید بیاید تا در نهایت، آن حجم، خود به اثری جدید منجر شود. هر چند که در نمونه‌هایی نیز از حضور مؤلفه‌های مشترک در شعر و عکس ناگزیر بوده‌ایم، اما بی‌تردید نهایت تلاش بر این بوده است که شعر و عکس ترجمه‌ی مستقیم یکدیگر نباشند و فضای شناخت و دریافت را محدود نکنند. قابل ذکر است که در مواردی معدود، برای دست یافتن به این مقصود ناگزیر بخشی از متن شعرها را انتخاب کرده‌ام.

در پایان از همکاری و همدلی تمامی عکاسان این مجموعه که با در اختیار گذاشتن آثار خود در شکل‌گیری این کتاب مشارکت کرده‌اند و همچنین از خانم نازنین طباطبایی که هماهنگی با عکاسان و گردآوری آرشیوهای عکس را انجام داده است و در انتخاب عکس‌ها نقشی به‌سزا ایفا نموده، بی‌نهایت سپاسگزارم.

فهرست

۱۰. شعر از کتاب رنگ‌های رفته‌ی دنیا
عکس از شادی آفرین آرش (متولد ۱۳۵۹) / ۱۳۸۹
۱۲. شعر از کتاب سطرها در تاریکی جا عوض می‌کنند
عکس از حسین فاطمی (متولد ۱۳۵۹) / از مجموعه‌ی کنیا - ۱۳۸۷
۱۴. از تازه‌ها
عکس از حسین فاطمی (متولد ۱۳۵۹) / از مجموعه‌ی کنیا - ۱۳۹۰
۱۶. شعر از کتاب حفره‌ها
عکس از کاوه بغدادچی (متولد ۱۳۶۳) / از مجموعه‌ی زندگی ایرانی، روی فرش ایرانی - ۱۳۸۸
۱۸. شعر از کتاب حفره‌ها
عکس از مهرداد افسری (متولد ۱۳۵۶) / از مجموعه‌ی مناظر جاده‌ای - ۱۳۷۷
۲۰. شعر از کتاب سطرها در تاریکی جا عوض می‌کنند
عکس از عباس کیارستمی (متولد ۱۳۱۹) / ۱۳۸۱
۲۲. شعر از کتاب رنگ‌های رفته‌ی دنیا
عکس از علی شیخ‌الاسلامی (متولد ۱۳۶۳) / از مجموعه‌ی A Wounded Life - ۱۳۹۱
۲۴. شعر از کتاب سطرها در تاریکی جا عوض می‌کنند
عکس از افشین شاهرودی (متولد ۱۳۲۹) / ۱۳۷۹
۲۶. شعر از کتاب پرندۀ پنهان
عکس از جلال شمس‌آذران (متولد ۱۳۵۰) / ۱۳۹۰
۲۸. شعر از کتاب رنگ‌های رفته‌ی دنیا
عکس از کیارنگ علایی (متولد ۱۳۵۵) / از مجموعه‌ی جایی دورتر - ۱۳۸۹
۳۰. شعر از کتاب سطرها در تاریکی جا عوض می‌کنند
عکس از حمید جانی‌پور (متولد ۱۳۶۱) / ۱۳۸۹
۳۲. شعر از کتاب حفره‌ها
عکس از علیرضا میرزایی (متولد ۱۳۵۵) / ۱۳۸۸
۳۴. شعر از کتاب سطرها در تاریکی جا عوض می‌کنند
عکس از کورش ادیم (متولد ۱۳۵۰) / از مجموعه‌ی Dreamy Woman - ۱۳۷۰
۳۶. شعر از کتاب رنگ‌های رفته‌ی دنیا
عکس از صمد قربانزاده (متولد ۱۳۶۳) / از مجموعه‌ی گم‌شده در زمان - ۱۳۹۰
۳۸. شعر از کتاب رنگ‌های رفته‌ی دنیا
عکس از مصطفی پیوندی (متولد ۱۳۶۴) / ۱۳۸۹
۴۰. شعر از کتاب سطرها در تاریکی جا عوض می‌کنند
عکس از علیرضا وحید (متولد ۱۳۶۰) / از مجموعه‌ی کافه خورشید - ۱۳۸۷
۴۲. شعر از کتاب حفره‌ها
عکس از رومین محتشم (متولد ۱۳۴۰) / ۱۳۸۹
۴۴. شعر از کتاب سطرها در تاریکی جا عوض می‌کنند
عکس از کورش ادیم (متولد ۱۳۵۰) / از مجموعه‌ی Peculiar Man - ۱۳۷۰
۴۶. شعر از کتاب حفره‌ها
عکس از سیف‌الله صمدیان (متولد ۱۳۳۲) / ۱۳۷۵
۴۸. شعر از کتاب رنگ‌های رفته‌ی دنیا
عکس از بهمن جلالی (متولد ۱۳۷۳) / از مجموعه‌ی ماهیگیران شمال - ۱۳۴۹
۵۰. شعر از کتاب سطرها در تاریکی جا عوض می‌کنند
عکس از امید امیدواری (متولد ۱۳۶۱) / ۱۳۸۹
۵۲. شعر از کتاب حفره‌ها
عکس از کورش ادیم (متولد ۱۳۵۰) / از مجموعه‌ی Peculiar Man - ۱۳۷۰
۵۴. شعر از کتاب سطرها در تاریکی جا عوض می‌کنند
عکس از سینا شیری (متولد ۱۳۷۰) / از مجموعه‌ی زلزله‌ی آذربایجان - ۱۳۹۱

۵۶. از تازه‌ها
عکس از آرش اشگر (متولد ۱۳۴۸) / از مجموعه‌ی انهدام یک رویا - ۱۳۸۹
۵۸. شعر از کتاب سطرها در تاریکی جا عوض می‌کنند
عکس از افشین شاهرودی (متولد ۱۳۲۹) / ۱۳۶۳
۶۰. شعر از کتاب رنگ‌های رفته‌ی دنیا
عکس از علی شیخ‌الاسلامی (متولد ۱۳۶۳) / از مجموعه‌ی Walk Through the Unknown - ۱۳۹۰
۶۲. شعر از کتاب رنگ‌های رفته‌ی دنیا
عکس از شادی آفرین‌آرش (متولد ۱۳۵۹) / ۱۳۹۰
۶۴. شعر از کتاب حفره‌ها
عکس از مه‌ران مهاجر (متولد ۱۳۴۳) / از مجموعه‌ی تهران بی‌تاریخ - ۱۳۸۸
۶۶. شعر از کتاب سطرها در تاریکی جا عوض می‌کنند
عکس از امین نظری (متولد ۱۳۵۶) / از مجموعه‌ی سطرهای تابستانی - ۱۳۸۹
۶۸. شعر از کتاب رنگ‌های رفته‌ی دنیا
عکس از سیف‌الله صدیقان (متولد ۱۳۴۲) / ۱۳۷۵
۷۰. از تازه‌ها
عکس از حسین فاطمی (متولد ۱۳۵۹) / از مجموعه‌ی جنگ در گرجستان - ۱۳۸۷
۷۲. شعر از کتاب حفره‌ها
عکس از یلک کلظمی (متولد ۱۳۶۲) / از مجموعه‌ی گذشته‌ی استمراری - ۱۳۸۸
۷۴. شعر از کتاب سطرها در تاریکی جا عوض می‌کنند
عکس از شادی آفرین‌آرش (متولد ۱۳۵۹) / ۱۳۹۰
۷۶. شعر از کتاب حفره‌ها
عکس از کریم ملک‌مدنی (متولد ۱۳۳۷) / ۱۳۶۷
۷۸. شعر از کتاب رنگ‌های رفته‌ی دنیا
عکس از بهنام صدیقی (متولد ۱۳۵۸) / از مجموعه‌ی زندگی در بیم - ۱۳۸۲
۸۰. شعر از کتاب حفره‌ها
عکس از گوهر دشتی (متولد ۱۳۵۹) / از مجموعه‌ی Today's Life And War - ۱۳۸۷
۸۲. شعر از کتاب سطرها در تاریکی جا عوض می‌کنند
عکس از میعاد آخی (متولد ۱۳۶۸) / ۱۳۹۰
۸۴. شعر از کتاب حفره‌ها
عکس از بهنام صدیقی (متولد ۱۳۵۸) / از مجموعه‌ی کودکان کار - ۱۳۸۵
۸۶. شعر از کتاب پرنده‌ی پنهان
عکس از شهریار توکلی (متولد ۱۳۴۸) / از مجموعه‌ی شب - ۱۳۷۹
۸۸. شعر از کتاب سطرها در تاریکی جا عوض می‌کنند
عکس از علیرضا میرزایی (متولد ۱۳۵۵) / ۱۳۸۸
۹۰. شعر از کتاب سطرها در تاریکی جا عوض می‌کنند
عکس از سیاوش نقشبندی (متولد ۱۳۶۶) / ۱۳۸۵
۹۲. شعر از کتاب سطرها در تاریکی جا عوض می‌کنند
عکس از مهدی منعم (متولد ۱۳۳۹) / از مجموعه‌ی قربانیان جنگ - ۱۳۸۰
۹۴. شعر از کتاب حفره‌ها
عکس از حمید جانی‌پور (متولد ۱۳۶۱) / از مجموعه‌ی خیز بلند به سمت آهو شدن - ۱۳۸۹
۹۶. شعر از کتاب حفره‌ها
عکس از مهدی فتحی (متولد ۱۳۴۳) / از مجموعه‌ی قایق‌ها - ۱۳۸۸
۹۸. شعر از کتاب سطرها در تاریکی جا عوض می‌کنند
عکس از امیر مناجان (متولد ۱۳۴۳) / ۱۳۸۷
۱۰۰. از تازه‌ها
عکس از امیرحسین کردوسی (متولد ۱۳۶۸) / ۱۳۸۹
۱۰۲. از تازه‌ها
عکس از گوهر دشتی (متولد ۱۳۵۹) / از مجموعه‌ی Slow Decay - ۱۳۸۹
۱۰۴. شعر از کتاب حفره‌ها
عکس از کریم متقی (متولد ۱۳۴۵) / ۱۳۸۹
۱۰۶. شعر از کتاب رنگ‌های رفته‌ی دنیا
عکس از علیرضا میرزایی (متولد ۱۳۵۵) / ۱۳۸۸
۱۰۸. شعر از کتاب رنگ‌های رفته‌ی دنیا
عکس از محسن بایرام‌نژاد (متولد ۱۳۶۶) / از مجموعه‌ی هم‌آرز پرواز (به یاد استیگلیتس) - ۱۳۸۵

فرستی نمانده است
بیا همدیگر را بغل کنیم
فردا
یا من تو را می کشم
یا تو چاقورا در آب خواهی شست
همین چند سطر
دنیا به همین چند سطر رسیده است
به این که انسان
کوچک بماند بهتر است
به دنیا نیاید بهتر است

اصلاً
این فیلم را به عقب برگردان
آن قدر که پالتوی پوستِ پشتِ ویتَرین
پلنگی شود
که می دود در دشت های دور
آن قدر که عصاها
پیاده به جنگل برگردند...